

SIGULDAS NOVADA PAŠVALDĪBA
SIGULDAS VALSTS ĢIMNĀZIJA

Ata Kronvalda iela 7, Sigulda, Siguldas nov., LV-2150, tālr. 67971461, e-pasts: svg@svg.lv, www.svg.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Siguldā, 02.09.2026.

Nr.1-19.1/10

Kārtība par mākslīgā intelekta izmantošanu mācību procesā

*Izdota saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas
likuma 72. panta pirmās daļas 2. punktu un 73.
panta pirmās daļas 4. punktu*

*APSTIPRINĀTS:
Pedagogu pedagoģiskā sēdē 02.09.2026.*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtība nosaka mākslīgā intelekta (turpmāk – MI) rīku izmantošanas principus Siguldas Valsts ģimnāzijas (turpmāk – Ģimnāzija) mācību procesā, lai veicinātu jēgpilnu, atbildīgu, drošu un akadēmiski godīgu MI izmantošanu.
2. Kārtības mērķis ir:
 - 2.1. veicināt skolēnu MI pratību un kritisko domāšanu;
 - 2.2. izmantot MI iespējas mācīšanās kvalitātes uzlabošanai;
 - 2.3. nodrošināt akadēmiskā godīguma principu ievērošanu;
 - 2.4. mazināt ar MI izmantošanu saistītos drošības, privātuma, autortiesību un dezinformācijas riskus;
 - 2.5. attīstīt izpratni par MI izmantošanas ētiskajiem aspektiem un ietekmi uz vidi;
 - 2.6. veidot vienotu un skolēniem saprotamu pieeju MI izmantošanai Ģimnāzijā.
3. Šīs kārtības izpratnē MI rīks ir digitāls rīks vai sistēma, kas, izmantojot mākslīgā intelekta tehnoloģijas, spēj radīt, pārveidot, analizēt vai apkopot tekstu, attēlus, skaņu, video, programmatūras kodu vai cita veida saturu.
4. MI izmantošana pati par sevi nav uzskatāma par akadēmiskā godīguma pārkāpumu. Par pārkāpumu uzskatāma MI izmantošana neatbilstoši pedagoga noteiktajiem uzdevuma izpildes nosacījumiem vai MI radīta satura uzdošana par savu patstāvīgi radītu darbu.

II. MI izmantošanas pamatprincipi

5. MI Ģimnāzijā izmanto kā mācīšanās un darba atbalsta rīku, nevis kā skolēna domāšanas, zināšanu, prasmju un patstāvīga darba aizstājēju.
6. Skolēns ir atbildīgs par saturu, kuru viņš iesniedz kā savu darbu, arī tad, ja darba sagatavošanā izmantots MI.
7. Izmantojot MI, skolēns kritiski izvērtē MI radītās informācijas:
 - 7.1. pareizību;
 - 7.2. ticamību;
 - 7.3. atbilstību uzdevumam;
 - 7.4. izmantotos vai norādītos informācijas avotus;
 - 7.5. iespējamos aizspriedumus, kļūdas vai maldinošu informāciju.
8. MI radīts saturs nav uzskatāms par uzticamu informācijas avotu tikai tādēļ, ka to radījis MI rīks. Ja uzdevumā nepieciešama informācijas avotu izmantošana, skolēns pārbauda informāciju uzticamos avotos un norāda tos atbilstoši pedagoga prasībām.
9. Izmantojot MI rīkus, skolēns tajos neievada:
 - 9.1. savus vai citu personu sensitīvus personas datus;
 - 9.2. citu personu privātu informāciju;
 - 9.3. Skolas rīcībā esošu ierobežotas pieejamības informāciju;
 - 9.4. citu personu darbus vai materiālus, ja to ievietošana MI sistēmā var pārkāpt autortiesības vai citas personu tiesības.

III. MI izmantošanas līmeņi mācību uzdevumos

10. Pedagoģis atbilstoši mācību mērķim un uzdevuma būtībai nosaka, kādā apjomā MI izmantošana konkrētā uzdevuma izpildē ir atļauta.
11. Skolā izmanto šādus MI izmantošanas līmeņus:
 - 11.1. A līmenis, kad MI izmantošana nav atļauta:**
 - 11.1.1. skolēns uzdevumu veic patstāvīgi, neizmantojot ģeneratīvā MI rīkus;
 - 11.1.2. A līmeni pedagoģis var noteikt, ja nepieciešams novērtēt skolēna individuālās zināšanas vai prasmes, piemēram, pārbaudes darbā, diagnosticējošā darbā, argumentētā rakstu darbā, laboratorijas darba secinājumu formulēšanā vai citā individuāli veicamā uzdevumā.
 - 11.2. B līmenis, kad MI atļauts kā palīgrīks:**
 - 11.2.1. skolēns drīkst izmantot MI noteiktos darba posmos, piemēram: ideju radīšanai; jautājumu formulēšanai; jēdzienu vai sarežģīta satura skaidrošanai; teksta struktūras plānošanai; valodas un stila pilnveidošanai; sava darba pārbaudīšanai; alternatīvu risinājumu vai viedokļu iegūšanai.
 - 11.2.2. skolēna iesniegtajam gala darbam jāatspoguļo paša skolēna zināšanas, izpratne un prasmes.
 - 11.2.3. ja MI izmantošana ir būtiski ietekmējusi iesniegtā darba saturu, skolēns norāda MI izmantošanas veidu atbilstoši šīs kārtības V nodaļai.
 - 11.3. C līmenis, kad MI izmantošana ir uzdevuma sastāvdaļa:**
 - 11.3.1. pedagoģis var noteikt MI izmantošanu kā mācību uzdevuma daļu, piemēram, lai skolēns:

- 11.3.1.1. veidotu un pilnveidotu MI vaicājumus;
 - 11.3.1.2. analizētu MI sniegto atbildi;
 - 11.3.1.3. identificētu MI kļūdas;
 - 11.3.1.4. salīdzinātu MI radīto saturu ar uzticamiem informācijas avotiem;
 - 11.3.1.5. salīdzinātu cilvēka un MI radīto saturu;
 - 11.3.1.6. izmantotu MI problēmas risināšanā;
 - 11.3.1.7. izvērtētu MI izmantošanas ētiskos, sociālos vai zinātniskos aspektus.
- 11.3.2. C līmeņa uzdevumos pedagogs nosaka MI izmantošanas nosacījumus un prasības darba procesa atspoguļošanai.

IV. MI izmantošana vērtējamajos darbos

12. Pirms vērtējama darba veikšanas pedagogs informē skolēnus, kurš MI izmantošanas līmenis – A, B vai C – konkrētajam darbam ir noteikts.
13. Ja pedagogs nav devis īpašus norādījumus, skolēns pirms MI izmantošanas vērtējamā darbā noskaidro pie pedagoga, vai un kādā apjomā MI izmantošana ir pieļaujama.
14. Ja noteikts A līmenis, MI izmantošana darba satura radīšanai vai pārveidošanai nav atļauta.
15. Ja noteikts B vai C līmenis, pedagogs var noteikt, kādi MI rīki un kādi to izmantošanas veidi ir pieļaujami.
16. Pedagogam ir tiesības lūgt skolēnam:
- 16.1. mutiski izskaidrot iesniegtā darba saturu;
 - 16.2. pamatot darba secinājumus vai risinājumus;
 - 16.3. izskaidrot darba tapšanas procesu;
 - 16.4. uzrādīt darba starpversijas, izmantotos avotus vai MI vaicājumus;
 - 16.5. veikt līdzīgu uzdevumu pedagoga klātbūtnē.
17. Skolēna spēja pamatot un izskaidrot iesniegto darbu var tikt izmantota, lai pārliecinātos par darba patstāvību un skolēna zināšanām un prasmēm.

V. MI izmantošanas norādīšana

18. Ja MI izmantots B vai C līmeņa uzdevuma izpildē un tā izmantošana būtiski ietekmējusi darba saturu, skolēns to norāda.
19. Norādē par MI izmantošanu skolēns īsi apraksta:
- 19.1. izmantoto MI rīku;
 - 19.2. kādam nolūkam tas izmantots;
 - 19.3. kā skolēns pārbaudījis vai pārveidojis MI radīto saturu.
20. Ja pedagogs nav noteicis citu formu, skolēns darba beigās var izmantot šādu norādi:
- “Darba sagatavošanā izmantoju [MI rīka nosaukums], lai [īss izmantošanas mērķa apraksts]. MI sniegto informāciju pārbaudīju/pārveidoju [īss skaidrojums].”**
21. Pedagogs atbilstoši uzdevuma mērķim var prasīt pievienot izmantotos MI vaicājumus vai būtiskākās sarunas ar MI fragmentus.

VI. Akadēmiskais godīgums

22. Par neatļautu MI izmantošanu uzskatāma:
- 22.1. MI izmantošana A līmeņa uzdevumā;
 - 22.2. MI radīta teksta, attēla, aprēķina, programmatūras koda, risinājuma vai cita satura iesniegšana kā paša radīta, ja šāda MI izmantošana nav bijusi atļauta;
 - 22.3. MI izmantošanas slēpšana, ja pedagogs noteicis pienākumu to norādīt;
 - 22.4. nepatiesas informācijas sniegšana par darba tapšanas procesu;
 - 22.5. MI izmantošana, lai apietu pedagoga noteiktos darba izpildes nosacījumus.
23. Pedagogs neizdara secinājumu par neatļautu MI izmantošanu tikai uz automatizēta MI radīta teksta noteikšanas rīka rezultāta pamata.
24. Ja pedagogam rodas pamatotas šaubas par darba patstāvību, pedagogs pārrunā ar skolēnu darba tapšanas procesu un var izmantot šīs kārtības 16. punktā noteiktos paņēmienus.
25. Ja tiek konstatēta neatļauta MI izmantošana, turpmākā rīcība un darba vērtēšana notiek saskaņā ar Ģimnāzijas izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību un akadēmiskā godīguma principiem.

VII. Pedagoga atbildība

26. Pedagogs:
- 26.1. skaidri informē skolēnus par MI izmantošanas nosacījumiem;
 - 26.2. izvēlas MI izmantošanas līmeni atbilstoši mācību mērķim;
 - 26.3. māca skolēniem kritiski izvērtēt MI radītu informāciju;
 - 26.4. veicina akadēmiski godīgu MI izmantošanu;
 - 26.5. iespēju robežās veido uzdevumus, kuros nepieciešama skolēna argumentācija, personiska interpretācija, darba procesa demonstrēšana un zināšanu lietošana;
 - 26.6. MI radīto saturu pirms izmantošanas mācību procesā profesionāli izvērtē un pārbauda.
27. Pedagogs neizmanto MI kā vienīgo pamatu skolēna darba vērtēšanai vai lēmuma pieņemšanai par skolēna mācību sasniegumiem.

VIII. Skolēna atbildība

28. Skolēns:
- 28.1. ievēro pedagoga noteikto MI izmantošanas līmeni;
 - 28.2. uzņemas atbildību par iesniegtā darba saturu;
 - 28.3. pārbauda MI radītās informācijas ticamību;
 - 28.4. pēc pedagoga pieprasījuma spēj izskaidrot sava darba saturu un tapšanas procesu;
 - 28.5. norāda MI izmantošanu šajā kārtībā un pedagoga noteiktajos gadījumos;
 - 28.6. ievēro personas datu aizsardzības, autortiesību, drošības un ētikas prasības.

IX. Noslēguma jautājumi

29. Ģimnāzijas darbinieki, izglītojamie un vecāki tiek informēti par šīs kārtības esamību un iespējām ar to iepazīties.
30. Klašu audzinātāji nodrošina, ka skolēniem ir saprotami šajā kārtībā noteiktie MI izmantošanas pamatprincipi.

31. Ģimnāzija veicina pedagogu un skolēnu MI pratības pilnveidi un regulāri aktualizē informāciju par drošu, ētisku un jēgpilnu MI izmantošanu.
32. Ņemot vērā MI tehnoloģiju straujo attīstību, kārtība tiek periodiski pārskatīta un nepieciešamības gadījumā aktualizēta.

Direktore

Līga Sausiņa